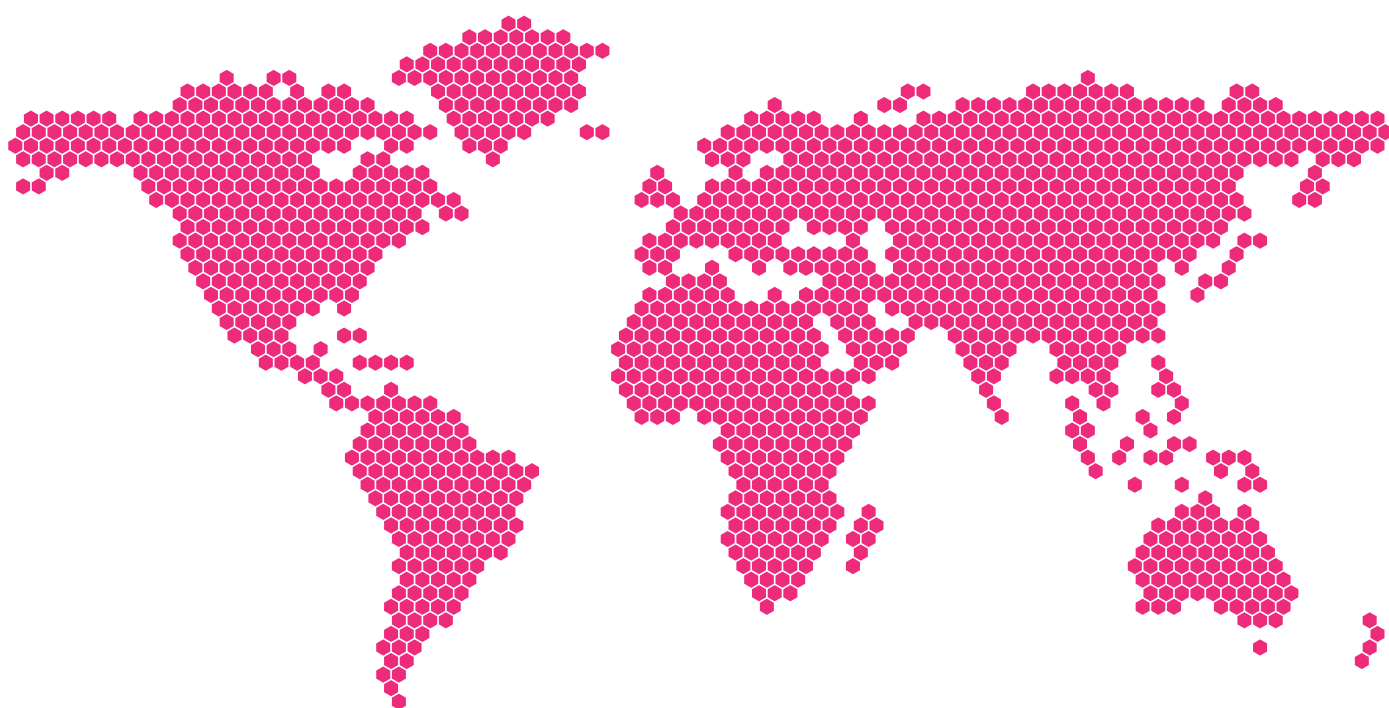

PINK SOLUTIONS

Inventarisatie situatie LHBT asielzoekers

Lieneke Luit

EVF: RUIMTE VOOR
innovatieve projecten

INHOUDSOPGAVE

1	VERKLARENDE WOORDENLIJST	03
2	ACHTERGROND	04
3	SEKSUELE ORIENTATIE OF GENDER IDENTITEIT ALS ASIELGROND: VOORKENNIS	04
4	IMMIGRATIE- EN NATURALISATIE DIENST (IND)	05
	• Seksuele oriëntatie of gender identiteit: bespreekbaarheid	05
	• Seksuele oriëntatie of gender identiteit: kennis en begrip	06
	• Het hele verhaal	06
	• Seksuele oriëntatie of gender identiteit: 'bewijs'	06
	• Seksuele oriëntatie of gender identiteit: vragen tijdens gehoor	06
	• Tolken	07
	• Locatie gehoren	07
	• Seksuele oriëntatie of gender identiteit verbergen ('terug de kast in')	07
	• Gender medewerker	08
	• Uitkomsten asielaanvraag	08
5	ADVOCATEN	09
	• Contact met de advocaat	09
	• Reden overstappen advocaat	09
	• Vertrouwen in advocaat	09
6	CENTRAAL ORGAAN OPVANG ASIELZOEKERS (COA)	09
	• Seksuele oriëntatie of gender identiteit: bespreekbaarheid, respect en doorverwijzen	09
	• Veiligheid in het AZC	10
7	DETENTIE	10
8	VLUCHTELINGENWERK NEDERLAND (VWN)	11
	• Seksuele oriëntatie of gender identiteit: bespreekbaarheid, respect en doorverwijzen	11
	• Vertrouwelijkheid	11
9	LHBT ORGANISATIES	12
	• Contact met LHBT organisaties	12
	• Informatievoorziening homoseksualiteit, biseksualiteit en transgender	12
10	DIENST TERUGKEER EN VERTREK (DT&V)	13
11	OVERIGE ORGANISATIES	13
12	OVERIGE INFORMATIE	13
	• Gelijke behandeling	13
	• Misbruik	14
	• Biseksualiteit	14
	• Transgender	14
13	SUGGESTIES TER VERBETERING ASIELPROCEDURE LHBT'S	14
14	CONCLUSIE	15
15	INTERVIEW VRAGEN, RESULTATEN & ISHIKAWA IND MODEL	16

1. VERKLARENDE WOORDENLIJST

Coming out ('uit de kast komen'): Het proces waarbij iemand erkent homo, lesbisch, transgender of biseksueel te zijn en er voor kiest om hierover open naar anderen te zijn. Mensen kunnen 'totaal' of 'gedeeltelijk' uit de kast zijn; bijv. open naar vrienden, maar niet naar familie of vice-versa.⁽¹⁾

F2M transgender: Een transgender man die bij geboorte en voor zijn transitie nog als meisje/vrouw werd aangeduid.⁽²⁾

Gender identiteit: Onder gender identiteit wordt verstaan eenieders diepgevoelde, persoonlijke beleving van zijn gender, dat al dan niet overeen kan komen met het bij de geboorte meegekregen geslacht, met inbegrip van de persoonlijke beleving van het lichaam (waarbij het kan gaan om aanpassing van het uiterlijk of van lichaamsfuncties door een medische of chirurgische ingreep of anderszins, mits daarvoor in vrijheid is gekozen) en andere genderuitingen, waaronder kleding, spraak en gedrag.⁽³⁾

Ge-out (outing): Tegen de wil van de betrokkene onthullen dat iemand LHBT is.

Homo-, bi- en transfobie: Irrationele angst, haat, intolerantie of vooroordelen ten opzichte van LHBT's. Het kan zich uiten in verbaal, emotioneel, fysiek en seksueel geweld tegen LHBT's. Geïnternaliseerde homofobie betekent zelfhaat door LHBT mensen die homofob zijn. Institutionele homofobie betekent homofobie die systematisch en ingebed is.⁽⁴⁾

M2F transgender: Een transgender vrouw die bij geboorte en voor haar transitie nog als jongen/man werd aangeduid.⁽⁵⁾

LHBT: Lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen en transgenders.

Seksuele oriëntatie: Onder seksuele oriëntatie wordt verstaan het vermogen van eenieder om zich emotioneel, affectief en seksueel sterk aangetrokken te voelen tot mensen van hetzelfde of het andere gender, of van meer dan één gender, en met hen intieme en seksuele relaties aan te gaan.⁽⁶⁾

Transgender: Een parapluterm voor mensen wiens genderidentiteit en/of expressie afwijkt van de sekse die hen bij de geboorte is toegewezen. Deze term omvat een spectrum aan genderdiverse mensen, waaronder transmannen, transvrouwen, crossdressers en vele anderen die zich niet (enkel) identificeren als man of vrouw. Tevens is het voor een deel van de groep een term waarmee men zich identificeert naast of als een vorm van genderidentiteit.⁽⁷⁾

Uitgenodigd vluchteling: Vluchtelingen die door de Nederlandse regering uitgenodigd worden om in Nederland te verblijven. Sinds 1997 komen via het UNHCR-programma jaarlijks vijfhonderd vluchtelingen naar Nederland. De Nederlandse overheid selecteert ter plaatse via selectiemissies de voorgedragen vluchtelingen voor hervestiging in Nederland. Daarnaast worden op ad-hoc basis individuele vluchtelingen uitgenodigd, op basis van voordrachten door het hoofdkantoor van UNHCR in Genève om redenen van urgentie of op humanitaire gronden.⁽⁸⁾

(1) <http://www.rainbowproject.eu/material/nl/glossary.htm>

(2) <http://transgendernetwerk.nl/transgender/woordenlijst/>

(3) http://ypinaction.org/files/01/35/Yogyakarta_Principles_NL_versie.pdf

(4) <http://www.rainbowproject.eu/material/nl/glossary.htm>

(5) <http://transgendernetwerk.nl/transgender/woordenlijst/>

(6) http://ypinaction.org/files/01/35/Yogyakarta_Principles_NL_versie.pdf

(7) <http://transgendernetwerk.nl/transgender/woordenlijst/>

(8) <http://www.iom-nederland.nl>

2. ACHTERGROND

In het kader van het Pink Solutions⁽⁹⁾ project zijn 29 asielzoekers of voormalige asielzoekers geïnterviewd. Doel hiervan was een inventarisatie maken van de manier waarop de asielprocedure voor LHBT's verloopt. De interviews zijn in de periode van september 2012 tot en met januari 2013 gehouden.

PROFIEL RESPONDENTEN:

- 18 – 50 jaar
- Landen: Oeganda (9), Jamaica (6), Oekraïne (3), Cuba, Georgië, Irak, Turkije, Nigeria, Estland, Azerbeidzjan, Bangladesh, Iran, Kameroen en Nigeria.
- Seksuele oriëntatie: homoseksueel / gevoelens voor mannen (16), lesbisch / gevoelens voor vrouwen (7), biseksueel (1), homoseksueel of biseksueel (1)
- Gender identiteit: trans (2). Eén respondent noemde zich travestiet of homoseksueel, maar gaf aan in het verkeerde lichaam geboren te zijn. Eén vrouwelijke respondent noemde zich lesbisch, maar zei later een jongen te zijn. Zij kende het woord transgender niet.

3. SEKSUELE ORIËNTATIE OF GENDER IDENTITEIT ALS ASIELGROND: VOORKENNIS

Meer dan de helft van de respondenten was er niet van op de hoogte dat seksuele oriëntatie of gender identiteit een asielgrond kon zijn. Een groot deel van de respondenten wist niet wat asiel was voordat zij naar Nederland kwamen. Zij wisten slechts dat zij elders een veilige thuishaven gingen zoeken.

(9) Pink Solutions is een twee jarig project om de asielprocedure voor LHBT asielzoekers te verbeteren. Het project wordt uitgevoerd door COC Nederland. Samenwerkingspartners zijn de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) en VluchtelingenWerk Nederland (VWN). Het project wordt medegefinancierd vanuit het Europees Vluchtelingenfonds (EVF), dat ruimte geeft aan innovatieve projecten.

4. IMMIGRATIE- EN NATURALISATIE DIENST (IND)

Wat de uitkomst van de asielgehoren van LHBT asielzoekers is, heeft onder andere te maken met de mate waar in een asielzoeker zich open voelt om seksuele oriëntatie of gender identiteit te bespreken en de mate waarin hij/zij zijn hele verhaal kon doen. Deze zaken zijn weer afhankelijk van een myriade van factoren, waaronder ervaringen in land van herkomst, betrokken IND medewerker en tolk, locaties van gehoren en vraagstelling. Een voorbeeld hiervan is uitgewerkt in het Ishikawa IND model.

SEKSUELE ORIËNTATIE OF GENDER IDENTITEIT: BESPREEKBAARHEID

Voor LHBT asielzoekers is het niet vanzelfsprekend dat zij open kunnen zijn over hun seksuele oriëntatie of gender identiteit. Dit kan komen door ervaringen in het land van herkomst:

“I did not talk about my sexual orientation. It is risky, because of what we face back home. If you do not know the situation you are facing, the country you are in. Maybe the IND will take you to the airport and send you back home. Or maybe they will kill you.”

Daarnaast werd de mate waarin asielzoekers open durfden te zijn negatief beïnvloed door een verkeerde sfeer ('het deed me denken aan een politieverhoor'), de gemoedstoestand of trauma van de geïnterviewde. De IND medewerker kon een negatieve invloed uitoefenen door zijn of haar voorkomen, gender of manier van communiceren. Onvriendelijkheid, gebrek aan empathie, wantrouwen of een onprettige manier van bevragen waren redenen om niet open te zijn. De tolk was eveneens een belangrijke factor, zoals onderstaand wordt toegelicht.

Wanneer een LHBT asielzoeker niet open durfde te zijn over zijn seksuele oriëntatie of gender identiteit kon het zijn dat hij/zij hier zelfs niet over durfde te vertellen wanneer de IND medewerker hier direct naar vroeg:

“I was denying I was gay. I was scared to tell them the truth. I was scared that after the interview the IND might put me back to X. [country of origin].[...] It is not the fault of the IND employee that I did not tell anything. He was just doing his job and had his questions he had to ask. I do not blame him. Sometimes I blame myself. He even tried to ask me at some point: ‘Are you gay?’. I denied, because I was not feeling safe. He asked the question, because I was talking of going out with friends and sometimes putting on woman’s clothing and going to gay bars. I told him maybe I had some feelings in school also and went to clubs, where I met my first boyfriend. Only I did not say ‘boyfriend’, but ‘girlfriend’, because I was hiding.”

Een late coming out had meestal negatieve consequenties voor de asielprocedure van de betrokkene, waarbij hem of haar werd tegen geworpen dat in het eerste nader gehoor verteld was dat hij/zijn zijn/haar hele verhaal moest doen.

Ondanks deze angst was een groot deel van de respondenten (24) open over zijn of haar seksuele oriëntatie of gender identiteit. Dit relatief grote aandeel komt niet overeen met ervaringen van de IND, VluchtelingenWerk Nederland (VWN) of advocaten. Zij ervaren dat LHBT asielzoekers pas zeer laat in hun asielprocedure open zijn over hun seksuele oriëntatie of gender identiteit. Waarschijnlijk is het onderzoek beïnvloed door het feit dat de respondenten grotendeels al eerder contact hadden met COC Nederland (als iemand contact opneemt met een LHBT organisatie kan aangenomen worden dat hij of zij relatief ver in zijn of haar coming out is).

Reden voor betrokkenen om open te zijn over seksuele oriëntatie of gender identiteit waren: vastbeslotenheid om het volledige vluchtverhaal te vertellen, vertrouwen in de IND en in het Nederlandse systeem, prettige communicatie en lichaamstaal van IND medewerker (een rustige, aardige manier van bevragen, de asielzoeker gerust stellen bij het doen van zijn/haar verhaal), gender van de IND medewerker, (vermoedelijke) seksuele oriëntatie van de IND medewerker, betrouwbaarheid van de gehoren en vertrouwen

vanuit de IND medewerker in het vertelde verhaal.

De meerderheid van de respondenten kon zich niet herinneren of hij/zij inclusieve vragen (zoals ‘had je relaties met mannen of met vrouwen?’) had gekregen tijdens gehoren. Sommigen meldden van het begin af open te zijn geweest. Eén asielzoeker zei dat open vragen erg goed waren geweest, omdat deze vragen haar het gevoel hadden gegeven dat zij open kon zijn.

Meer dan driekwart van de respondenten kreeg genoeg tijd om vragen te beantwoorden en genoeg pauze.

SEKSUELE ORIËNTATIE OF GENDER IDENTITEIT: KENNIS EN BEGRIP

Sommige respondenten ervoeren dat de IND medewerker genoeg kennis en begrip van LHBT zaken had, doordat zij dachten dat de medewerker zelf LHBT was, doordat de medewerker LHBT ontmoetingsplekken kende, empathie toonde of uitte dat AZC een lastige plaats voor LHBT's was.

Wanneer de medewerker weinig kennis had van de situatie voor LHBT's in het thuisland, te veel nadruk op data legden, vreemde vragen stelde, een vaste lijst vragen afwerkte of stereotiepe of heteronormatieve beelden van LHBT's had, werd dit als een teken gezien van het feit dat hij of zij weinig kennis of begrip van LHBT zaken had:

“Also, the man who conducted the third interview said: ‘to me you do not look like a lesbian. If I would not know any better, i would say you are just a young, beautiful woman’. It is like people will believe me more if I shave my head and dye the remaining hair purple.”

HET HELE VERHAAL

Voor LHBT asielzoekers is het belangrijk voor hun asielprocedure om hun hele vluchtverhaal te vertellen. Belemmerende factoren hierin waren dat respondenten zich niet veilig voelden, niet gewend waren om over dergelijke zaken te spreken, angst voor of communicatieproblemen met de tolk, de gemoedstoestand van de respondent tijdens het gehoor of een IND medewerker die de respondent niet liet vertellen over zijn of haar

seksuele oriëntatie. Ook kwam het voor dat respondenten getraumatiseerd waren of bepaalde herinneringen psychisch geblokkeerd hadden, waardoor zij niet alles wat hen was overkomen konden vertellen.

Aanleiding om het hele vluchtverhaal te vertellen was een goede sfeer, vertrouwen in Nederland of in de IND, dat de respondent het prettig vond om over zijn of haar gevoel te praten, dat de IND medewerker veel vragen stelde, de wetenschap dat de gehoren belangrijk waren voor de asielprocedure en voldoende pauze tijdens de gehoren.

SEKSUELE ORIËNTATIE OF GENDER IDENTITEIT: 'BEWIJS'

Seksuele oriëntatie of gender identiteit is aannemelijk te maken, niet te bewijzen. Om hun verhaal te versterken voerden respondenten, naast hun eigen verklaring, onder andere het volgende ‘bewijsmateriaal’ aan omtrent hun seksuele oriëntatie of gender identiteit en vluchtverhaal: politierapporten, correspondentie met andere LHBT's, bewijs van homo-, bi- of transfoob geweld (littekens, foto's van het huis van een respondent dat was afgebrand, etc.) of een brief van een LHBT organisatie. Soms werd dit bewijsmateriaal, zoals documenten of een USB stick, niet aangenomen door de IND.

SEKSUELE ORIËNTATIE OF GENDER IDENTITEIT: VRAGEN TIJDENS GEHOOR

Tijdens de interviews kregen de respondenten vragen over (aantal) partners, expliciete details over de manier waarop zij seks bedreven en welk gevoel ze daarbij hadden, incidenten, coming out en de ontwikkeling van de seksuele oriëntatie, manieren om andere LHBT's te herkennen, LHBT organisaties en -rechten in land van herkomst en Nederland. Ook werd gevraagd waarom zij homoseksueel of lesbisch waren. Transgenders werd gevraagd of zij zeker waren van hun identiteit, welke invloed hun identiteit op hen had, hoe hun medische toestand was, welk gevaar zij liepen vanwege hun gender identiteit en waarom zij dachten dat ze transgender waren.

Vragen over seksuele contacten werden vaak als te persoonlijk ervaren en voor een aantal respon-

denten was het praten over seksuele oriëntatie an sich te persoonlijk. Het was bepaald niet vanzelfsprekend voor respondenten om op te merken dat vragen te persoonlijk waren, uit angst dat zij als oncoöperatief zouden overkomen en dit invloed zou hebben op de asielprocedure.

TOLKEN

De tolk was vaak een remmende factor in de gesprekken tussen IND en LHBT asielzoekers. Meer dan de helft van de respondenten voelde zich niet op hun gemak bij de tolken die aanwezig waren bij hun gehoor. Dit percentage lag nog hoger als de tolk uit hetzelfde land van herkomst als de respondent kwam. De tolk kan door zijn positie bij de gehoren de toon voor het gesprek zetten:

“The interpreter gave me the feeling that I was not safe. When I was telling about that thing, my homosexuality, she would raise her shoulders and move her nose. In my country this is a sign of disrespect, it is like saying ‘what you are telling is not true’. Also I felt she was trying to show me ‘you are lying, you are nasty’. I felt so intimidated by her, that I could not tell my whole story. I felt I had come for help, but here I will meet the same people as in my country. I cannot trust anybody. Also, in X. [country of origin] the police who tortured me told me ‘wherever you are, if you will tell your story to anybody, we will hunt you down and kill you’. Because the interpreter was from my country, I was so scared she would tell anybody. Because of her reaction, I felt that it was better not to tell certain parts. Those parts were the most important parts, about the very worst things that had happened to me. [...] For me, the interpreter was more important than the interviewer, because he/she can set the whole tone. The interpreter is the person you are talking to directly.”

Een tolk uit het land van herkomst werd vaak gewantrouwd uit angst dat zij informatie door zouden spelen aan derde partijen, zoals de politie in land van herkomst of de migrantengemeenschap in Nederland. Ook waren een aantal tolken openlijk homo-, bi- of transfoob, door non-verbaal afkeuring omtrent de respondent zijn/haar seksuele oriëntatie te laten blijken. Daarnaast

waren er twijfels over de onafhankelijkheid van de tolk en speelden uiterlijk factoren (‘ze zag er niet oké uit’) en agressief of onvriendelijke gedrag een rol. Bewoording kon ook een probleem zijn, wanneer de betrokken tolk homo-, bi- of transfoobe of respectloze terminologie gebruikte of woorden omtrent seksuele oriëntatie of gender identiteit slechts moeilijk kon uitspreken. Eén tolk liet een verhaal over een marteling in land van herkomst weg, omdat ‘de IND dit toch niet zou geloven’.

Net zoals veel respondenten niet durfden te melden wanneer zij zich niet op hun gemak voelden bij bepaalde vragen, deden ze dit vaak ook niet als zij zich niet op hun gemak voelden bij de tolken.

LOCATIE GEHOREN

Voor een aantal respondenten was de locatie waarin de asielgehoren gehouden werden van invloed op de mate waarin zij openlijk durven spreken. Als positieve punten wat betreft de ruimte waar de gehoren gehouden werden, werd genoemd: ‘er hing een goede sfeer’ of ‘de ruimte was goed afgesloten zodat niemand mee kon luisteren’. Als negatief punt werd opvallend vaak genoemd dat de ruimte deed denken aan een locatie voor politieverhoren of aan een gevangenis.

SEKSUELE ORIËNTATIE OF GENDER IDENTITEIT VERBERGEN ('TERUG DE KAST IN')

Het kwam een aantal keer voor dat in de vraagstelling in het nader gehoor werd gesuggereerd dat een asielzoeker in het land van herkomst ‘in de kast’ zou kunnen leven. Zo werd een lesbische vrouw die zich als man kleepte verteld dat zij best ‘vrouwenkleden kon dragen en er weer als een vrouw uit kon zien om problemen te voorkomen’. Ook werd aan een aantal asielzoekers gevraagd of ze zich in het land van herkomst niet konden verstoppen (voor de politie of anderen). Daarnaast werd regelmatig gevraagd of respondenten misschien naar een andere plaats in het land van herkomst konden uitwijken. Zij gaven aan dat het niet reëel was dat zij in een andere plaats in land van herkomst veilig zouden kunnen leven omdat het hele land homo-, bi- of transfoob was. Deze respondenten vatten het opperen

van een binnenlands vluchtalternatief op als een verkapt voorstel om op die andere plaats in de kast te leven.

GENDER MEDEWERKER

Het gender van de IND medewerker kon een cruciaal verschil maken in het al dan niet durven vertellen van iemands verhaal, wanneer de betrokken respondent bijvoorbeeld slechte ervaringen met mannen had en daarom niet met een man durfde te spreken. Het grootste deel van de respondenten werd naar hun voorkeur in deze gevraagd en deze werd meestal gevolgd.

UITKOMSTEN ASIELAANVRAAG

Iets meer dan de helft van de respondenten kreeg een afwijzing van zijn/haar asielaanvraag. Asielaanvragen van respondenten werden doorgaans afgewezen, omdat het gevaar waarin de betrokkene verkeerde niet geloofd werd. Een late coming out werd meestal tegengeworpen.

Twaalf asielzoekers kregen een positieve beschikking: op de a-grond (7), b-grond (1), c-grond (1). Een transgender asielzoeker kreeg een I-verblijfsvergunning en een uitgenodigd vluchteling een III-verblijfsvergunning. Eén respondent wist de toewijsgrond niet.

5. ADVOCATEN

CONTACT MET DE ADVOCAAAT

Persoonlijke tijd en aandacht, het gevoel gehoord te worden, inzet en expertise bleken de belangrijkste factoren om er voor te zorgen dat de respondenten zich op hun gemak voelden bij een advocaat.

Andersom werd een advocaat negatief beoordeeld door een vervelende manier van communiceren (telefoon niet beantwoorden, geen contact opnemen, streng zijn, klagen, geen empathie tonen), door vermoedens van homo-, bi- of transfobie, een gebrek aan begrip omtrent seksuele oriëntatie of gender identiteit (vragen waarom iemand homoseksueel is, niet begrijpen waarom de respondent een ontmoetingsplek voor LHBT's zoekt) of door gebrek aan kennis over de situatie van LHBT in land van herkomst. Sommige advocaten leken niet geïnteresseerd in informatie omtrent de seksuele oriëntatie van de cliënt:

"I tried to give my lawyer the information that I was gay and thought he should mention this to the IND, but he just kept sending information to the IND about the people that arrested me. He did ask me 'do you sleep with men?', but when I told him I was gay, he never did anything with the information."

Ook kwam het voor dat de advocaat termijnen voor het versturen van informatie had laten verstrijken, niet aanwezig was bij een rechtszaak, niet in hoger beroep wilde gaan of geen relevante informatie van derden wilde inbrengen.

In het contact met advocaten konden tolken een belemmerende factor zijn wanneer deze verdacht werden van homo-, bi- of transfobie.

REDEN OVERSTAPPEN ADVOCAAAT

Ruim een derde van de respondenten was naar een andere advocaat gegaan, door gebrekkige communicatie, gebrek aan expertise of inzet voor de zaak of onbegrip over LHBT zaken. Niet iedereen die ontevreden was over de advocaat, zocht een nieuwe advocaat. Eén respondent vertelt:

"He [the lawyer] told me at a certain point 'I do not have confidence in your case, because I am inexperienced in LGBT cases, I know nothing about it'. Then my heart dropped and I lost hope. I cannot win. Still, I did not do anything about it: it is a free lawyer, you cannot complain about him."

VERTROUWEN IN ADVOCAAAT

Het merendeel van de advocaten genoot vertrouwen van de respondenten. Belangrijk hierbij was of de advocaat ervaring had met LHBT asielzaken. De interesse en inzet van de advocaat werd ook gewaardeerd: respondenten gaven aan het te waarderen dat de advocaat recente en relevante informatie aandroeg of goed doorvroeg op bepaalde punten. Daar tegenover staat dat wanneer een advocaat niet de juiste informatie beschikbaar had (met name over de situatie van LHBT's in land van herkomst) of weinig of slecht communiceerde er geen vertrouwen in deze advocaat werd gesteld.

6. CENTRAAL ORGAAN OPVANG ASIELZOEKERS (COA)

SEKSUELE ORIËNTATIE OF GENDER IDENTITEIT: BESPREEKBAARHEID, RESPECT EN DOORVERWIJZEN

COA werd doorgaans niet gezien als de instantie waar LHBT asielzoekers terecht konden voor problemen omtrent hun seksuele oriëntatie of gender identiteit. Dit kwam met name door de aard van het contact met COA medewerkers: zij werden vaak gezien als aanspreekpunt voor logistieke en huishoudelijke zaken, niet voor persoonlijk contact.

Een aantal respondenten maakten het onderwerp wel bespreekbaar bij COA medewerkers, omdat ze bepaalde assistentie nodig hadden (zoals woonruimte wisselen om bij een partner te wonen), omdat ze problemen verwachtten in het AZC of omdat ze een goede persoonlijke band met een COA medewerker hadden.

Er werden de nodige meldingen gemaakt van homo-, bi- of transfobie onder COA medewerkers, bijvoorbeeld COA medewerkers die LHBT's uitscholden, niet hielpen of belachelijk maakten:

"[...] there was one [COA] officer who did not like homosexuals. [...] Even when we getting food, he avoided us. Then one time he would say: 'those f[...] homo's'. He said it very loud. At least eight or nine people heard it. We reported it, and some other people too, but we never got any response."

En:

"The guys at the 'info-balie' would badmouth me after I went there. They would make fun of me being gay. Also, when I reported being unsafe at the 'info-balie' they said 'this is your problem'. When I reported that the other refugees were blocking my path to walk to the bus, they said that they could not do anything, because there were no witnesses. When I reported that an Iraqi man said we would die in his country and that I did not feel safe and that there were people spitting at me, I asked for a transfer. COA refused. One time a girl spit at me and I reported to COA. They asked: 'did it hit you?'. I said it did not and she asked me what my problem was then."

Ook was er een transgender die te horen kreeg dat zij zich 'immoreel' gedroeg. Ook in dit verband was het niet vanzelfsprekend dat LHBT asielzoekers een klacht hierover in konden dienen: sommigen waren bang dat dit invloed zou hebben op hun asielprocedure of vonden dat zij als asielzoeker 'alle hulp die ze aangeboden werd moesten accepteren'.

Over het algemeen zagen respondenten COA niet als de instantie om vragen omtrent LHBT zaken te stellen. Als zij dit wel deden, werden zij meestal doorverwezen naar COC of Secret Garden.⁽¹¹⁾

Een aantal respondenten hadden echter wel een goede band met één of meerdere COA medewerkers en voelden zich hiervoor vrij om vragen te stellen en over seksuele oriëntatie of gender

identiteit te spreken. Een aantal medewerkers reageerden hier positief op.

VEILIGHEID IN HET AZC

Het overgrote deel van de respondenten was niet open over zijn of haar seksuele oriëntatie in de AZC's, met name doordat zij daar een homo-, bi- of transfoob klimaat ervoeren. Velen meldden dat zij het slachtoffer waren van homo-, bi- of transfoob geweld: vijf asielzoekers werden bespuugd, vier werden uitgescholden, twee met stenen bekogeld, twee werden geduwd, een medeasielzoeker heeft geprobeerd één van de respondenten te vermoorden door een fiets op haar hoofd kapot te slaan en één werd ernstig mishandeld. Eén respondent meldde dat een medebewoner de hele nacht tegen haar schreeuwde en op haar deur sloeg. Bij één van de respondenten werd het woord 'homo' op zijn deur geschreven. Dit was een week later nog niet verwijderd. Een andere man had Afrikaanse burens die met messen door de kamer dansten om zijn homoseksualiteit uit te bannen. Daarnaast werd vaak genoemd dat er grapjes over LHBT's gemaakt worden en dat medebewoners hun spullen niet met LHBT's wilden delen of hun kinderen niet bij hen in de buurt durfden te laten. Een lesbische vrouw vertelt:

"[I feel] very unsafe. In the first AZC somebody tried to kill me. He threw a bike at me and I had a bleeding in my eye. [...] We [a lesbian couple] go everywhere together, whether it is cooking or something else. And if we do not have to, we do not go out of our rooms. We cannot go anywhere alone, it is too dangerous. They threw a bike at us, bricks, the fluid from the garbage. They will spit at us and make funny noises. One lady is always pushing me."

Veel respondenten bevonden zich in een sociaal isolement, waarbij zij alleen hun kamer afdingen voor het hoogstnoodzakelijke, uit angst voor negatieve reacties of geweld.

COA medewerkers reageerden niet altijd op incidenten. Soms werd er een transfer aangeboden, wat in meerdere gevallen gewaardeerd werd. In

(11) Secret Garden is een Stichting van LHBT homo- / bi-seksuele / lesbische en transgender moslims en personen behorend tot een ander etnisch-culturele minderheid en sympathisanten

één geval pakte dit niet succesvol uit: de asielzoekers werden naar een dichtbijgelegen AZC verplaatst, waar bij aankomst alle bewoners al op de hoogte waren van hun seksuele oriëntatie. Een inventieve oplossing was het plaatsen van een fel licht in de buurt van de kamer van een lesbisch stel. Als er mensen probeerden bij hen naar binnen te gluren, werden zij verblind door dit licht.

7. DETENTIE

Een aantal respondenten verbleef in detentie tijdens (een deel van) zijn of haar asielprocedure. Hierbij meldden zij dat ze hier problemen hadden met slapen, last hadden van geheugenverlies en dat hun verblijf hen terugbracht naar hun traumatische ervaringen in het thuisland, waar zij ook gevangen hadden gezeten. Dat er binnen detentie niet altijd genoeg begrip was voor gender diversiteit bleek uit het verhaal van een M2F transgender. Zij was in detentie bij de mannen gehuisvest.

8. VLUCHTELINGEN- WERK NEDERLAND (VWN)

SEKSUELE ORIËNTATIE OF GENDER IDENTITEIT: BESPREEKBAARHEID, RESPECT EN DOORVERWIJZEN

De meeste respondenten hadden positieve ervaringen met VWN. Belangrijke factoren hierbij waren vriendelijkheid, hulpvaardigheid en het gevoel dat VWN een bondgenoot was.

Als VWN niet positief ervaren werd, kwam dat vaak doordat de medewerkers als onbehulpzaam werden ervaren of geen tijd hadden. Eén respondent meldde homofoob gedrag van medewerkers en één respondent noemde homofoob gedrag van een telefonische tolkdienst tijdens een gesprek met VWN.

Het feit dat veel medewerkers voormalig vluchteling waren, werd wisselend als positief ('ze zetten zich extra hard in') en negatief (angst

voor homo-, bi-, of transfobie of angst voor outing respondent in de migrantengemeenschap) ervaren.

Hoewel veel asielzoekers zich open voelden om met VWN hun seksuele oriëntatie of gender identiteit te bespreken, was het voor veel respondenten niet vanzelfsprekend dat VWN ondersteuning op dit gebied kon bieden of kon doorverwijzen. Wanneer een VWN medewerker hier proactief in was en uit zichzelf aanbood om bijvoorbeeld het adres van een LHBT organisatie op te zoeken, werd dat over het algemeen zeer gewaardeerd. Eveneens werd het gewaardeerd wanneer een medewerker hielp om het onderwerp seksuele oriëntatie of gender identiteit bespreekbaar te maken, wanneer de respondent dit zelf moeilijk vond:

"[When I was talking to VWN] I had reached this point where I needed to stop being shy. The woman handled me well: she told me to be free. At first I tried to wiggle around the subject of homosexuality. She could see I was wiggling and she said to me: 'Tell me the whole story'. The way she acted helped me to be open: she was nice and friendly."

Op het gebied van seksuele oriëntatie en gender identiteit zouden respondenten graag ondersteuning van VWN willen wat betreft doorverwijzing (LHBT organisatie of ontmoetingsplekken), homo-, bi- of transfoob geweld in het AZC en meer informatie over seksuele oriëntatie of gender identiteit en het belang daarvan in de asielprocedure.

VERTROUWELIJKHEID

Er waren bij een aantal respondenten twijfels over de vertrouwelijkheid en onafhankelijkheid van VWN. Er werd gedacht dat zij samenwerkten of informatie doorspeelden aan Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) of IND. In één geval vertelden VWN medewerkers andere bewoners over de seksuele oriëntatie van de betrokkene en in één geval verdacht de respondent VWN ervan dat zij de bewoners van hun nieuwe woonplaats over hun seksuele oriëntatie hadden ingelicht.

9. LHBT ORGANISATIES

CONTACT MET LHBT ORGANISATIES

De respondenten waren (behalve met COC Nederland) in contact met Secret Garden, COC Amsterdam, COC Arnhem, COC Limburg, Cocktail,⁽¹²⁾ Transvisie⁽¹³⁾ en Noodles.⁽¹⁴⁾ Een enkele keer vonden zij zelf de weg tot deze instanties, andere keren werden zij doorverwezen door bijvoorbeeld COA of VWN.

Respondenten waren met COC Nederland in contact om hulp in de asielprocedure te zoeken, voor onveilige situaties in de opvang, voor het zoeken naar sociaal contact en advies over een advocaat. Het contact met de lidverenigingen van COC was wisselend. Sommige asielzoekers werden welkom geheten op baravonden of konden naar het kantoor om daar internet te gebruiken, anderen kregen geen antwoord toen zij contact op probeerden te nemen met een lidvereniging. Het contact met Cocktail (het buddy project van COC Midden Nederland) werd als zeer positief ervaren en was voor één respondent een reden dat de situatie in het AZC verbeterde (medebewoners zagen de respondent hierdoor niet meer als een geïsoleerde persoon). Het contact met Transvisie, Noodles en Secret Garden werd over het algemeen positief beoordeeld.

Sommige respondenten hadden geen behoefte aan contact met LHBT organisaties. Anderen hadden deze behoeften wel, maar zagen geen mogelijkheden omdat het weekgeld dat zij van COA ontvingen niet toereikend was om naar een stad met een LHBT organisatie te reizen of omdat zij er de energie niet voor hadden:

“I wanted to contact an organization, but I did not know how to go about it. I was living in X. [place where there are little possibilities for meeting other LGBT’s]. Also, you are so stressed all the time about your asylum procedure that you do not think about these things. You will think about it one day and forget about it the next. I know I could have done it on the internet, but the focus was not there.”

INFORMATIEVOORZIENING HOMOSEKSUALITEIT, BISEKSUALITEIT EN TRANSGENDER

Er is een duidelijk gebrek aan informatie voorziening en ondersteuning op het gebied van homoseksualiteit, biseksualiteit en transgender onderwerpen. Een groot aantal respondenten (zestien) gaf aan niet genoeg informatie hierover te kunnen vinden. Het is duidelijk dat veel LHBT asielzoekers informatie misten en slechts weinigen hier actie op ondernomen. Tegen een achtergrond waarin mensen nieuw in Nederland zijn en uit een zeer homo-, bi-, of transfobe omgeving komen, is dit niet verwonderlijk. Als informatie vrijwillig aangeboden werd ervoeren veel LHBT asielzoekers dat als zeer prettig.

De respondenten misten vooral sociaal contact en plekken om andere LHBT’s te vinden (13). Soms werd er gezocht naar LHBT’s uit het land van herkomst, hoewel dat soms ook complex was, bijvoorbeeld in verband met verschillen tussen bepaalde stammen in land van herkomst.

(12) Het buddy project voor LHBT asielzoekers, vluchtelingen en expats van COC Midden-Nederland.

(13) Patiëntenorganisatie Transvisie staat open voor transseksuele en transgender mensen, mensen die vragen hebben over hun genderidentiteit én aan hun omgeving (partners, ouders, broertjes en zusjes).

(14) De Noodles waren een queer- en transgender collectief ter bevordering van de maatschappelijke discussie over vrijheid van gender.

10. DIENST TERUGKEER EN VERTREK (DT&V)

Het contact met de DT&V werd doorgaans als negatief ervaren. Een aantal respondenten gaf aan dat de DT&V stelde dat ze veilig in eigen land zouden kunnen leven als ze hun oriëntatie zouden verbergen. Eén persoon gaf aan dat DT&V impliceerde dat niet zijn of haar seksuele oriëntatie, maar betere sociale voorzieningen in Nederland de werkelijke motivatie was van de asielaanvraag.

Twee personen gaven aan dat de interviews met de IND niet vertrouwelijk bleken te zijn. Ondanks dat dit wel tijdens het interview werd aangegeven, is persoonlijke informatie via de DT&V bij de Ambassade van het land van herkomst terecht gekomen. Een dergelijke ervaring met de DT&V had tevens invloed op hoe het contact met andere organisaties werd ervaren. De overige opmerkingen over het contact met de DT&V zijn: de DT&V stelde dat de IND een coming out op een later moment in de asielprocedure niet zou geloven, DT&V deed het advies van advocaat te veranderen.

11. OVERIGE ORGANISATIES

Naast het contact met IND, COA, VWN, DT&V en met LHBT organisaties waren respondenten in

contact met: IOM⁽¹⁵⁾ (juridische ondersteuning), Stichting WOU⁽¹⁶⁾ (onderdak), ASKV⁽¹⁷⁾ (onderdak), Open Deur⁽¹⁸⁾ (onderdak, sociaal contact), UAF⁽¹⁹⁾ (studie, ondersteuning in de opvang), Inova⁽²⁰⁾ (voor contact met huisarts of gemeente), Humanitas⁽²¹⁾ (onderdak), Human Rights Watch⁽²²⁾ (hulp in de asielprocedure), Medifirst⁽²³⁾ (medische assistentie), Amnesty⁽²⁴⁾ (juridische ondersteuning), Stil⁽²⁵⁾ (juridische ondersteuning, eten, opvang), Nidos⁽²⁶⁾ (pleegouders) en Leger Des Heils⁽²⁷⁾ (sociaal contact).

12. OVERIGE INFORMATIE

GELIJKE BEHANDELING

De helft van de respondenten vonden niet dat zij gelijk behandeld werden, in vergelijking met andere asielzoekers. Dit kwam onder andere door homo-, bi- en transfobie in de opvang en wantrouwen omtrent seksuele oriëntatie in de asielprocedure. Daarnaast meldde één homoseksuele man dat zijn laptop was gecontroleerd op kinderporno en vroeg hij zich af of dit bij alle asielzoekers gebeurde. Een lesbienne dacht dat zij wellicht niet geloofd werd omdat zij kinderen had.

Een aantal maal bleek dat de asielzoekers een erg 'dikke huid' hadden. Een aantal asielzoekers werd bijvoorbeeld 'terug de kast ingestuurd' door de IND of uitgescholden door medewerkers van COA, maar voelden zich desalniettemin niet gediscrimineerd.

(15) IOM biedt in Nederland verblijvende vreemdelingen hulp bij migratie, remigratie, doormigratie en gezinshereniging.

(16) Stichting WOU biedt tijdelijke ondersteuning aan (uitgeprocedeerde) asielzoekers bij het realiseren van een legaal toekomstperspectief in Nederland of elders.

(17) Het ASKV steunt en begeleidt afgewezen vluchtelingen, die niet kunnen terugkeren naar hun land van herkomst.

(18) De Open Deur aan de Begijnhof is een oecumenisch inloopcentrum waar mensen terecht kunnen voor advies of een persoonlijk gesprek over allerlei zaken die met levens- en zinragen te maken hebben.

(19) Het UAF stelt zich ten doel hoger opgeleide vluchtelingen te ondersteunen bij het verwerven van een passende maatschappelijke positie door hen te steunen bij het realiseren van hun studieplannen en bij het verwerven van een plaats op de arbeidsmarkt die aansluit bij hun opleiding en capaciteiten.

(20) INOVA is een organisatie voor (re)integratie, sociale activering, inburgering en vluchtelingenhulp.

(21) Humanitas is een vereniging die als doel heeft mensen te helpen die het even niet alleen redden. Humanitas biedt daarbij uiteenlopende soorten hulp.

(22) Human Rights Watch is een onafhankelijke organisatie die zich inzet voor het beschermen van mensenrechten. ontbreken

(23) MediFirst is een bureau voor onafhankelijke medische advisering ten aanzien van asielzoekers.

(24) Amnesty International is een onafhankelijke organisatie die zich inzet voor slachtoffers van schendingen van mensenrechten.

(25) STIL is een solidariteitsorganisatie voor vluchtelingen en migranten zonder verblijfsvergunning.

(26) Nidos voert als onafhankelijke (gezins-)voogdij instelling, op grond van de wet, de voogdijtaak uit voor Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers.

(27) Leger des Heils is een Christelijke organisatie die zich bezig houdt met evangelisatie, reclassering, maatschappelijke opvang en ontwikkelingssamenwerking.

MISBRUIK

LHBT asielzoekers belanden soms door financiële nood, gebrek aan huisvesting of sociale buitensluiting in een situatie waar zij vatbaar zijn voor misbruik. Velen van hen hebben niet het vangnet dat een groot deel van de andere asielzoekers wel hebben: dat van familie of landgenoten. Eén respondent zag zich gedwongen zich te prostitueren toen hij niet in de opvang verbleef en geen geld had:

“There was a time that I was without housing. I was living on the streets. I could not stay in the camp anymore. In those moments, I would do ‘that thing’ for money. I [...] Sometimes the men wanted to see me after a party in the disco. They would make me wait outside until six in the morning and then they would call me. I would be out on the streets and it would be so cold. In these moments, I cried so much for myself. I thought my life would be better here in Holland. I did not know that these things would happen here.”

Andere respondenten maakten melding van (poging tot) seksueel misbruik. Zo was er één respondent die een betere woning aangeboden kreeg in ruil voor seksueel contact. Drie respondenten meldden dat er mannen waren die hen in de auto probeerden te krijgen, soms met beloftes aan een mooi huis of mooie auto. Eén man stapte in en werd betast. Een andere jongen vermoedde dat hij seksueel misbruikt is nadat een man die hij had leren kennen een verdovend middel in zijn drinken had gestopt. Weer een andere man verbleef genoodzaakt bij iemand die misbruik van hem had gemaakt, omdat hij geen recht meer had op opvang. Een vrouw werd meegelokt naar een gebouw waar mensen klaar stonden om haar te vermoorden, maar kon ontsnappen.

BISEKSUALITEIT

Een biseksuele respondent merkte op dat hij dacht minder kans te maken in de asielprocedure, in vergelijking met homoseksuele en lesbische asielzoekers. Hij dacht de IND wellicht dacht dat hij terug kon gaan naar land van herkomst en daar met een partner van het tegenovergestelde geslacht kon leven.

TRANSGENDER

Een aantal transgenders werd met het juiste persoonlijk voornaamwoord aangesproken. Eén respondent meldde dat IND en COA daar expliciet naar vroegen. Dit werd als prettig ervaren. Een andere respondent meldde nog wel dat zij als ‘man’ op haar verblijfsvergunning stond. Dat kwam niet overeen met haar gender identiteit.

13. SUGGESTIES TER VERBETERING ASIEL-PROCEDURE LHBT'S

Respondenten hadden verschillende suggesties om de asielprocedure voor LHBT asielzoekers te verbeteren. Veel suggesties hadden betrekking op betere bescherming van LHBT's in de opvang. Zo werd er gesuggereerd dat er op AZCs aparte kamers of afdelingen moeten komen voor LHBT asielzoekers. Hiernaast zou er een betere voorlichting moeten komen over seksuele oriëntatie en gender identiteit en de rechten van LHBT's in Nederland. Het niet respecteren van deze rechten zou gesanctioneerd moeten worden. Informatie hierover zou via de televisie in het AZC of bij bijeenkomsten over gedragen kunnen worden. Folders over dit onderwerp zijn een optie, maar belangrijk is om informatie niet alleen schriftelijk te geven (dit wordt vaak weggegooid en sommige asielzoekers zijn analfabeet).

Met betrekking tot de gehoren met de IND gaven respondenten aan dat kennis van en begrip voor LHBT's belangrijk is. Hierbij werd aangegeven dat het belangrijk is dat IND medewerkers empathie tonen, niet van stereotiepen uit mogen gaan en meer kennis moeten hebben van het leven in homo-, bi- en transfobe landen. Tevens werd genoemd dat het zou helpen als de interviewers zelf LHBT zijn en er tijdens het interview een veilige en open sfeer wordt gecreëerd:

“You have to have an open atmosphere to get the whole truth out of people. Like now they [IND employees] will ask: ‘At what age did you discover you are gay?’ You will say: ‘fifteen’. And later perhaps ‘seven’. If you listen to somebody and create a good atmosphere where they are more

relaxed they will say: 'At seven I was looking at other boys, and then at twelve I first kissed a boy and at fifteen I had my first boyfriend'. If people feel safe and good you will get the whole story out of people and there will be no discrepancy."

Andere suggesties met betrekking tot de IND betroffen het vluchtverhaal. Respondenten meldden dat ze meer tijd nodig hadden om moeilijke vragen te beantwoorden en dat er minder nadruk moet worden gelegd op data. Ook is belangrijk dat de IND medewerkers vertrouwelijkheid benadrukken, aangeven dat seksuele oriëntatie of gender identiteit geen taboe is en de asielzoeker geruststellen.

Een ander verbeterpunt betrof de tolken. Tolken moeten LHBT vriendelijk zijn en bij voorkeur niet afkomstig zijn uit het land van herkomst van de asielzoeker.

14. CONCLUSIE

Belangrijke knelpunten in de asielprocedure van LHBT's zijn: het niet open durven zijn van LHBT's over hun seksuele oriëntatie, de manier waarop sommige LHBT's gehoord worden en de (soms homo-, bi- of transfobe) tolken die bij gehoren aanwezig zijn. Er zijn gevallen waarin asielzoekers zaken onterecht worden aangerekend, zoals het niet weten van bepaalde informatie over een partner of het niet in contact zijn met een LHBT organisatie in Nederland. Bij een aantal asielzoekers werd tijdens gehoren gesuggereerd dat zij 'terug de kast in' zouden kunnen en een aantal maal werd een late coming out tegengeworpen.

De situatie in de opvang is doorgaans niet veilig voor LHBT's. Agressie en buitensluiting komt regelmatig voor. Een aantal respondenten meldden homo-, bi- of transfobie bij COA medewerkers.

Het contact met VWN werd over het algemeen positief ervaren, hoewel een behoorlijk aantal respondenten vraagtekens zetten bij de vertrouwelijkheid van informatie van VWN.

Veel respondenten stapten over naar een anderen advocaat, onder andere vanwege gebrekkige communicatie, gebrek aan kennis van LHBT zaken en gebrek aan inzet.

LHBT asielzoekers zijn vatbaar voor misbruik en discriminatie, onder andere door een gebrek aan sociaal vangnet. Vaak misten respondenten het contact met LHBT organisaties en konden, onder andere vanwege financiële nood of stress, niet altijd contact hiermee opnemen.

Om de asielprocedure te verbeteren vonden de respondenten het onder andere belangrijk om de manier van horen van de IND te verbeteren door kennisbevordering. Ook was het belangrijk om early information moments te hebben, waarbij de asielzoeker in een vroeg stadium weet wat de positie van LHBT's in Nederland is hebben en zich vrijer voelen om over seksuele oriëntatie of gender identiteit te spreken in de asielprocedure.

PERSONAL DATA

1) What is your age?

18 - 50
years old

2) What is your country of origin?

Uganda
(9)

Jamaica
(6)

Ukraine
(3)

Cuba

Estonia

Iraq

Turkey

Nigeria

Georgia

Iran

Azer-
baijan

Bangla-
desh

Came-
roon

3) When did you arrive in the Netherlands?

2006 -
2012

4) How do you describe your SO (Sexual Orientation)/GI (Gender Identity)? Do you call yourself lesbian/gay/bisexual/trans-gender (L/G/B/T)? Or do you say, for example 'I'm attracted to men/ women/both' or do you maybe use other words for this?

Lesbian/attracted to women (7)

Gay/attracted to men (16)

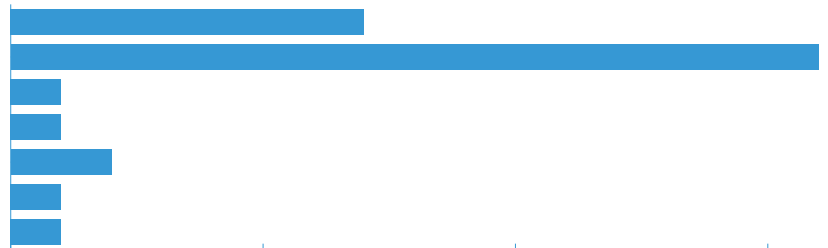
Bisexual (1)

Bisexual or gay (1)

Trans (2)

Born in a man's body, feeling like a woman (1)

Lesbian/born in a woman's body, feeling like a boy (1)

DUTCH IMMIGRATION AUTHORITIES (IND)

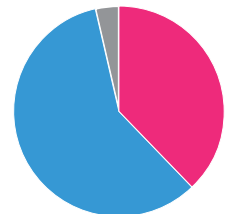
5) Did you know that you could apply for asylum on grounds of your SO/GI before coming to the Netherlands?

If yes, how did you know? If no, when and how did you find out later on?

Yes (11)

No (17)

Other (1)

THE INTERVIEW

6) Did the interviewer give you the feeling that you could speak openly about your SO/GI? How? If yes, how did you know? If no, when and how did you find out later on?

Yes (14), No (10), Other (5)

7) Were you given sufficient time to answer the questions?
Could you take a break, when necessary?

Yes (23), No (4), Other (2)

Yes (22), No (5), Other (2)

8) Did you get the impression that the interviewer had enough knowledge and understanding of SO/GI issues?

Yes
(11)

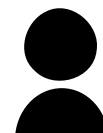
No
(7)

Do not
know
(11)

9) Could you tell the whole story of what it was like to be L/G/B/T in your country of origin?

Were there questions asked that gave you the possibility to share your whole story?

Yes (17)

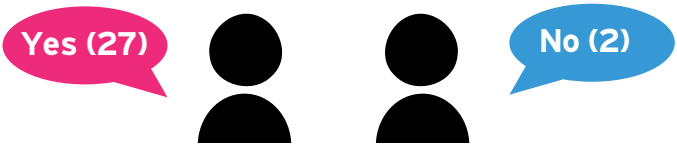

No (12)

10) Which 'proof' was asked of you on your SO/GI and/or your persecution/prosecution?

Nothing (17). Police report, newspaper articles, location of gay bars in the Netherlands or country of origin, army reports.

11) Were specific questions asked on your SO/GI?

- Did you feel comfortable with these questions?

Yes (14), No (12), No questions (2), Do not remember (1)

- If not, could you say so? Could you tell the IND if these questions were, for example, too personal?

Yes (2), No (10)

- If yes: How did the interviewer react?

No further personal questions were asked (2)

12) Did the interpreter present give you the feeling that you could speak openly about your SO/GI? How?

Yes (13)

No (15)

Other (1)

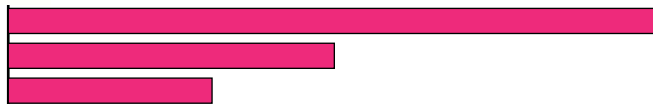

13) What did you think of the wording for SO/GI issues that the interpreter(s) used during the asylum interview(s)?

Good (16)

Do not remember (8)

Bad (5)

14) Did the environment in which the interviews were held give you the feeling that you could speak openly about your SO/GI? How?

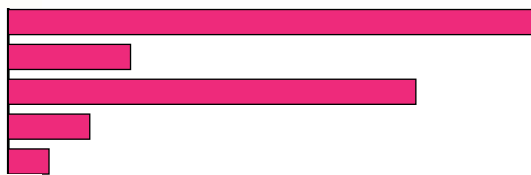
No (13)

Yes (3)

It made no difference (10)

Do not know (2)

It was not important (1)

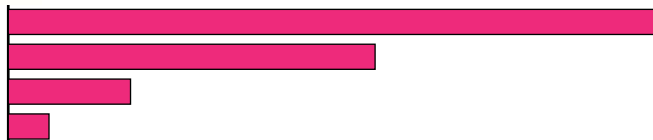
15) Did you, at any point, get the remark that you could live safely in your country of origin as long as you would hide your SO?

Yes (16)

No (9)

Transgender (3)

Did not talk about my SO (1)

16) Would you have felt more comfortable sharing your story with a man/woman, or was that irrelevant to you?

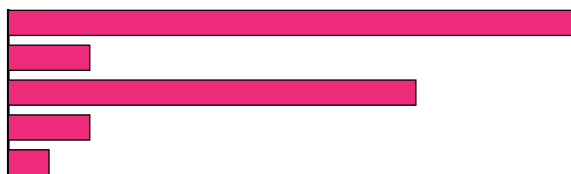
No preference (14)

Preference for a man (2)

Preference for a woman (10)

Other preference (2)

Resettled refugee (1)

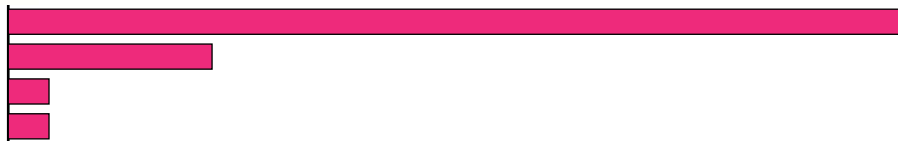
- Were you able to state your preference before the interview?

Asked by IND (22)

Not asked by IND (5)

Do not remember (1)

Resettled refugee (1)

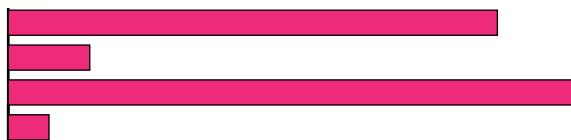
- Was your preference followed?

Yes (12)

No (2)

No preference (14)

Resettled refugee (1)

INTERVIEW - NOT OPEN ON SO

17) Have you tried in any way to lead the conversation in to your SO?

What kind of signals did you give? Were these signals noticed by the interviewer?

Yes
(1)

No
(1)

N/A
(27)

THE DECISION BY THE IND

18) Did you receive a positive or a negative decision? If positive, do you know on what ground (a, b, or c)? If negative, do you know what was the reason to reject your claim?

Positive (12), Negative (15), Waiting for result (2)

19) If you have not been open about your SO from the beginning: do you know whether your late coming out was held against you in your asylum procedure?

Yes (4), no (1), n/a (24)

THE LAWYER

20) Did you feel comfortable with your lawyer?

Did you have good contact with her/him? Please explain. Did your lawyer give you the feeling that you could speak freely about your SO/GI with her/him? If not, why not?

Yes (21)

No (14)

Other (4)

Changed lawyer (11)

Resettled refugee (1)

Total number of lawyers: 39

21) During your asylum application, did you have confidence in your lawyer?

Please explain. Did you get the impression that your lawyer had enough knowledge and understanding SO/GI issues and being LGBT in your country of origin? If not, in which way could these be improved? Any suggestions?

Yes (22)

No (11)

Other (6)

CENTRAL AGENCY FOR THE RECEPTION OF ASYLUM SEEKERS (COA)

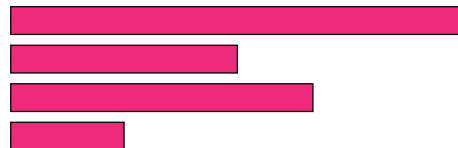
22) How was your contact with COA employees?

Good (12)

Bad (6)

Little contact/no opinion (8)

Other (3)

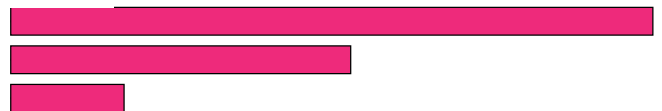
23) Did you feel you could address COA employees on questions about SO/GI? Why?

Did COA bring up the subject SO/GI? How?

No (17)

Yes (9)

Other (3)

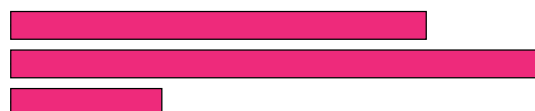

23) Did you feel respected by COA employees? Please explain more. Did COA employees treated you the same as other asylum seekers or did you feel treated differently? Did COA employees treated you different after telling your SO/GI?

Yes, by everybody (11)

No, not by everybody (14)

Other (4)

24) Did your experience in the centre for asylum seekers (AZC) influence your feeling that you could be open about your SO/GI during your asylum application or not?

Yes, in a positive way (2)

Yes, in a negative way (1)

No (19)

Other (7)

25) Could COA employees help you, or refer you to the relevant organization, if you had questions on LGBT issues?

26) Did you miss certain support on SO/GI issues from COA?

27) Did you get the impression that COA employees had sufficient knowledge and understanding on SO/GI issues?

28) Which AZC have you stayed in? Did you feel safe in the AZC? What made you feel (un)safe?

Have you been open in your AZC on your SO?

DUTCH COUNCIL FOR REFUGEES (VLUCHTELINGENWERK NEDERLAND (VWN))

29) Were you in contact with VWN?

- Could you speak freely on SO/GI matters? Please tell me more about this contact?

Did COA bring up the subject SO/GI? How?

30) Did you feel respected by VWN employees? Please explain more. Did VWN employees treated you the same as other asylum seekers or did you feel treated differently? Did VWN employees treated you different after telling about your SO / GI?

31) Did you get the impression that VWN employees had sufficient knowledge and understanding on SO/GI issues?

32) Did you feel you could address VWN employees on questions about SO/GI? Why?

33) Did you know that any information you would share with VWN would be confidential?

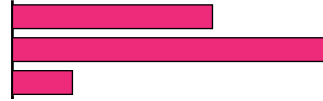

34) Could VWN employees help you, or refer you to the relevant organization, if you had questions on LGBT issues? Did you miss certain support on SO/GI issues from VWN? If yes, what kind of support did you miss? In which way could these be improved?

Yes (8), of which 2 participants asked and 6 times information was volunteered, no (2), did not ask (19)

35) Did you miss certain support on SO/GI issues from VWN? If yes, what kind of support did you miss? In which way could these be improved?

Yes (10)
No (16)
Do not know (3)

NGO'S IN THE NETHERLANDS

36) Were you in contact with other organizations, besides IND, COA, VWN?

Yes (22), No (7)

37) Were you in contact with LGBT organizations?

Did they support you? If so/if not, please tell me more.

Yes (22), No (7)

38) Were you able to find enough information on homo-/bisexuality/transgender issues?

Yes (9), No (14), Other (6)

OTHER

39) Did you get the feeling you, as an LGBT, got treated equally to other asylum seekers during your asylum application?

Yes
(11)

No
(15)

Other
(3)

40) Did you have the feeling that somebody has tried to take advantage of your position as LGBT asylum seeker?

Yes
(9)

No
(16)

Other
(4)

41) Were the questions and the documents you encountered during your asylum procedure adjusted to L/G/B's?

If for example, you were asked about relationships, did somebody ask you if your relationship was with somebody of the same or the opposite gender?

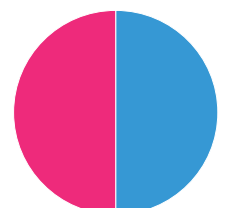
No (12), Do not remember (6), Yes (7), Other (1), N/A - Transgender (3)

BISEXUAL

42) Do you have the feeling that there was enough understanding on your SO, on what it entailed to be bisexual?

No (1)

Not mentioned bisexuality in asylum procedure (1)

TRANSGENDER

43) Were the questionnaires and questions that you encountered during your asylum application adjusted to transgenders?

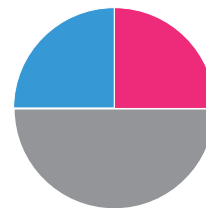
Were there, for example, possibilities to mention 'other', next to m/f?

No participant identified as 'other'.

44) Were you addressed with the correct pronoun during your asylum application?

Were you asked which pronoun you preferred?

Good (1)
Sometimes (2)
No (1)

SUGGESTIONS ON IMPROVING THE ASYLUM PROCEDURE FOR LGBT ASYLUM SEEKERS

45) In which way can lawyers, interpreters and employees of IND/COA/VWN gain enough trust so you, and other GBT asylum seekers, can be open and tell the whole story about their SO/GI?

See report

46) Looking back on your surroundings, people and the way in which interviews for your asylum application were conducted, which space for improvement do you see?

See report

END

47) Thank you for your participation.

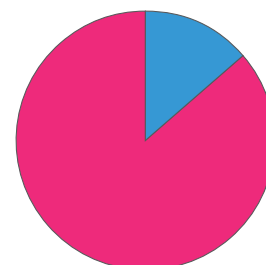
Is there anything else you would like to add to the interview?

See report

48) How did you think the interview went?

What did you think of the questions asked?

Good (24)
Other (5)

ISHIKAWA IND MODEL:

Factoren die de uitkomst van de asielgehoren van LHBT asielzoekers beïnvloeden. Lijst is niet uitputtend. Vele andere factoren zijn eveneens van invloed.

